

ČITATELJI! Prosimo, pogledajte naš številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošnega povišanja cen, potrebujemo list Vaše sodelovanje. Skušajte imeti naročnino vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 217. — Štev. 217.

NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 9, 1943. — TOREK, 9. NOVEMBRA, 1943

VOLUME LI. — LETNIK LI.

RUSI PRODIRAJO PROTI RUMUNJIJI

Rusi od Kijeva prodirajo skozi razkrojeno nemško črto ter so od Kijeva proti zapadu že napredovali 45 milj in se približali rumunski meji na 140 milj ter ogrožajo zadnjo ukrajinsko železnico, ki teče od severa proti jugu in je še v nemških rokah.

Moskovska poročila pravijo, da se Nemci v Ukrajini nahajajo v tako nevarni pasti, da jim preti mnogo večja poguba, kot pa so jo doživeli pri Stalingradu, kjer je bila uničena nemška šesta armada. Od Kijeva proti zapadu in jugozapadu prodirajo Rusi povprečno eno miljo na uro.

V pondeljek so imeli Nemci velike izgube na mostu in vojnem materijalu, ko je armada generala Nikolaja F. Vatutina osvobodila nad 60 obljubljenih krajev zapadno od Kijeva. Rusi sedaj naglo prodirajo ob veliki cesti od Kijeva proti Žitomiru, ki je veliko železniško križišče ob železnici, ki teče skozi Ukrajino v Leninograd.

Nemška armada v Dnjeprovem kolenu je tako razbita, da je podobna razpokanemu ledu na velikem jezeru, ko ga raztaja pomladansko sonce. Tri ruske oklopne divizije drve skozi nemške črte proti zapadu in jugozapadu od Kijeva. Dve armadi ste od rumunske meje oddaljeni samo 135 milj, tretja pa od poljske meje samo še 100 milj.

Nemška armada, ki se je u-maknila izpred Kijeva, je na popolnem begu brez vsakega reda in rdeča armada izrablja ta položaj v svoj prid v polni meri.

Poročila s fronte naznanjajo, da je bil Vatutinov vdarec na Kijev pravi triumf za ruske oklope divizije. Pod zaščito noči je rdeča armada razpostavila tanke in oklopne avtomobile ob desnem bregu Dnjepra. Na tisoče težkih topov je pričelo sipati ogenj in uničenje na nemške postojanke, da so razrahljali sovražno črto, bombniki pa so z bombami razbili utrube. Nato pa so iz skritih divizij, pa ste prišli prepozno, naravnost skozi nemške vrste.

Predloga za povišanje davkov bo prišla pred kongres ta teden

Washington. — Kongresnik Harold Knutson (rep. Minn.) je dejal, da bo enkrat v četrtek predložena kongresu davčna predloga, katera predvidevata dva milijona davkov, ki naj bi se stekli v vladno blagajno za vojne stroške največ potom nakupnega in pa zvišane dohodninskega davka.

Kongresni pododsek, ki ima v rokah načrtno delo za ta predlog, je opustil nameravano povišanje poštnih pristojbin za pisma, ki so poslana izven lokalnega okrožja poštne urada. Domača ali lokalna poština, ki je sedaj dva centa za pismo, oziroma za učen.

NOVA IZDAJA

Hammondov SVETOVNI ATLAS

V njem najdete zemljevide vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti našim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov

Naročite pri: "G L A S U NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

Fronta v Italiji

Zavezniške armade v Italiji neustavno pritiskajo proti Rimu; angleška osma armada se je približala pristanišču Pescara na 30 milj, peta armada generala Clarka pa prodra proti Gaeti, od koder je samo še 70 milj do Rima.

Ker Nemci pričakujejo, da bodo zavezniški prej ali slej zavzeli Gaeto, zato že sedaj razbijajo veliko pristanišče. Prednje Clarkove postojanke, ki so oddaljene samo 9 milj od Gaete, so slišale v mestu velike razstrelbe, kakor bi pokale mine. Gaeta je najboljša pristanišče med Napoljem in Civitavecchio, severno od Rima ter je velikega pomena za zalaganje zavezniških armad v njihovem prodiranju proti Rimu.

Osmo armado gen. Montgomeryja je v močni ofenzivi ob Jadrani ter je napredovala 6 milj ter zavzela Casalbordino. celi breg Sinello reke ter je vpognila nemško levo krilo.

V notranjosti dežele, 13 milj od izliva Garigliana so Amerikanci prodri eno miljo čez gorsko ozemlje ter zavzeli Calabritto, nek drug oddelek pa je zasedel neko višino, ki obvladuje močne utrbe pri Mignano in odbil več sovražnih protinapadov.

Alžirski radio naznanja, da je ameriška peta armada že zavzela Mignano in da je napredovala 10 milj severno od Venafra.

Nemci so na višku svoje nevarnosti poslali v boj dve novi diviziji, pa ste prišli prepozno, da bi mogli zavstaviti zavezni-

pa bo zvišana za en cent. Tudi značna pošta bo nekoliko povišana, a ne toliko, kot je bilo prvotno nameravano.

Predlog je sedaj opuščen v toliko, da bo pretežni del začetne davčne vsote dohajal v zvezno blagajno od obdavčenih korporacijskih profitov, ki spadajo pod označbo odvračilnih profitov, ter od davkov na opojne pijače, kot tudi od davkov na razne takozvane razkošne predmete. Pričakuje se, da bo kongres predloga ocaoril, kakor bo predložena, ker tozadevni odsek že dalj časa izdeluje načrt zanj.

GLEDE TURČIJE ...

United Press pravi v svojem poročilu iz Londona, da bo Turčiji, ki je v zraku zelo slaba, v veliko korist, ako opusti svojo nevtralnost in se pridruži zaveznikom, navzlic temu, da bi mogoče splošno trpela pred nemškimi zračnimi napadi. — Tako pravi neki angl. diplomat.

Bombardiranje Nemčije

Ameriške letelce trdnjave so v soboto bombardirale Dueren, kjer izdelujejo razne dele za aeroplan. In druge kraje za zapadni Nemčiji. Angleški srednje veliki bombniki pa so bombardirali tri letališča v severni Franciji. Amerikanci so izgubili en bombnik in Angleži enega.

NEMCI IZTREBLJAJO AVSTRIJSKE ŽIDE

London, 7. nov. — Nemci so že skoro dovršili svoj načrt iztrebljenja židov v Avstriji. Od 200.000 židov, ki so živeli v Avstriji jih je izginilo že 150.000. Na dunajskih ulicah se le redkokdaj vidi židovski obraz in če je videti, je ta obraz mršav in prepadel, ker židje so prisiljeni, da stradajo, kajti naciji jim določajo zelo malo hrane. ...

Pogon na žide je še vedno v teku in največ jih polove okrog polnoči, ko si skušajo iti iskati živčaja ali pa v zgodnjih jutranjih urah. Ujete siromake nalozijo v posebne zelene truke, ter jih odpeljejo v židovske sinagoge, kjer morajo čakati, da jih odpeljejo v koncentracijska taborišča ali pa v direktno smrt.

Dunajčani, ki so dolgo jemali uničevanje židovskega prebivalstva nekako nebržno na znanje, so sedaj alarmirani nad početjem nacije, ter skušajo žide, kar jih je še ostalo, skrivati pred nacističnimi rablji.

Avstrijska koncentracijska taborišča so natrpana zdaj tudi s pravimi Avstrijci in zato so ljudje čezdalje bolj prestrašeni, ker uvidevajo, da se preganjanje in uničevanje ter pobijanje ljudi ne bo prenehalo s tem, da bodo uničeni židje. Nacistična zalega posega po vseh svobodno ljubljenih elementih in jih surovno iztreblja ter odganja v taborišča, odkoder pogosto ni vrnitve, ker so razmere v taboriščih strašne. — Nemci iz Rajha prevzemajo lastnino, ki je prej pripadala židom in Dunajčani nazivajo te nove lastnike bivših židovskih trgovin in drugih posestev "bele žide."

SENAT ZA POVOJNO MIROVNO POLITIKO

Senat je v petek z veliko večino glasov proti petim glasovom sklenil, da bodo Združene države po vojni sodelovale v Anglijo in Rusijo za vzdrževanje miru in za vzpostavitev splošne mednarodne organizacije, ki bo nekaka Liga narodov. S tem je ameriški senat potrdil sklepe moskovske konference.

General Wilson pozval četnike, naj prenehajo pomagati sovražniku

Kairo, 8. nov. — Gen sir Henry Maitland Wilson, britski vrhovni poveljnik na Srednjem Vzhodu, je danes opozoril vse jugoslovanske četnike, ki so ali sodelujejo s sovražniki proti jugoslovanskim patrijati in osvobodilnim elementom, da naj takoj prenehajo s svojimi tozadevnimi aktivnostmi, ker drugače bodo smatrani za izdajnike zavezniške stvari.

Wilsonov ultimatum naglašalo, da bi imenoval imena, da gotovi vodje ozir. možje onečajo ime četnik in tem je dal razumeti, da so izdajniki svojega ljudstva.

General je rekel, da je bil informiran, da so pa nekaterih predelih v zapadnem delu Jugoslavije in posebno v Dalmaciji, operirale gotove četniške skupine, ki so pomagale sovražniku, kateri skuša poraziti in uničiti sile osvobodilnih patrijotičnih armad. Tem izdajniškim četniškim elementom je dejal:

"Ti ljudje so sramotno izdali svojo domovino in k temu pridodali še to sramoto, da so

trdili, da se z njih delovanjem strinja Anglija."

V Wilsonovem proglasu sicer ni bil imenovan Mihajlovič, ki je vojni minister jugoslovanske zamejne vlade, katere se sedaj nahaja v Kairu. toda njegove nadaljne besede so očitno dovolj jasne, da lahko vsakdo ve, kdo so izdajniki svoje domovine.

"Slednji človek," je dejal general Wilson, "ki se bori proti Nemcem za osvoboditev svoje domovine, je deležen polne podpore od strani Združenih narodov."

Koj nato je general pohvalil jugoslovanske uspehe, ki so jih dosegli borci osvobodilnih čet odkar je kapitulirala Italija. Od tega časa pa je znano, da so se borili proti Nemcem jugoslovanski partizani, ki so na vseh koncih in krajih presekali sovražniku dovozne črte in ga bili od vseh strani, medtem, ko je kralj Peter II. apeliral na Mihajloviča, naj preneha s svojimi boji proti partizanom, katere naj odselej napada samo v slučaju, da ti napadejo njegove čete.

O uspehih jugoslovanskih osvobodilnih sil je rekel general Wilson, da so ti pridobili tem borcem okudovanje vsega svobodnega sveta. Borba, ki so jo vodili v goratih pokrajinah in zaledju Jadrana in ob Jadranskem, je prisilila Nemce, da so se morali hudo boriti z a vsako jugoslovansko postojanko, ki so jo hoteli obdržati v svojih rokah in še kar drže, morajo neprestano braniti, kajti vse okoleje jim je sovražno, ter so takorekoč brezmočni spriga tega.

Wilsonova izjava je bila podana v srbskem in hrvaškem jeziku po kratkih valovih v Jugoslavijo iz raznih radio postaj Združenih narodov.

Partizani niso bili deležni kritike

General Wilson je rabil zgolj ime četniki v svoji izjavi in to je ime, s katerim se navadno označuje Mihajlovičeve vojnike. Sicer ni direktno kritiziral vojnega ministra jugoslovanske vlade, pač pa one v njegovih vrstah, ki so sodelovali z Nemci proti osvobodilnem Jugoslaviji.

Titove sile niso bile deležne kritike, pač pa se je general Wilson poklonil osvobodilnim silam Jugoslavije, katerim je obljubil vso zavezniško pomoč, ki jo bo mogoče dostaviti.

Poveljnik Wilson je poznan, da govori odločno in odkrito in radi tega je značilo, ker je v svoji izjavi vedno podčrtaval izraz "osvobodilne sile" — Titove čete so poznane, kot Osvobodilna armada Jugoslavije. Te sile so bile deležne v izjavi

RDEČI VOJAKI SO JOKALI, KO SO VIDELI UNIČENJE KIJEVA

Moskva, 7. nov. — V bojih utrjeni ruski vojaki, ki so stali na višinah pred Kijevom večer pred končnim zavzetjem mesta so solznih oči gledali strahotno uničenje katedralskega mesta, ki ga Rusi nazivajo "mater ruskih mest."

Čakajoč povelja, da udarijo a mesto v končnem zamahu, so morali brezmočno gledati, kako nemške čete požigajo starodavno in zgodovinsko mesto na vseh straneh. Ogromni stebri plamenov in dima so se neprestano dvigali pod nebo, ko so posebno izurjene nemške posadke vršile delo uničevanja ter razstreljevale poslopja in cele predele mesta.

Vso noč so gledali ruski vojaki to barbarsko uničevanje, ob zori pa so dobili tako težko pričakovano povelje za napad, ter so se vsuli nad sovražnika s furijo, ki se more poroditi samo iz neizrečenega sovraštva in želje po osveti.

Rdeče čete so notele rešiti kar se je še rešiti dalo v gorčem mestu, a obenem pa so naskočili bežeče nemške čete s tako silo, da zgodovina najbrž ne pozna nobenega slučajja zavzetja mesta, ki bi bil zaključen v krajšem času. Ruski storilci so kakor ogromni ptiči prileteli nad umikajočo se nemško armado in jih ključali od vseh strani z bombami in obstreljevanjem, a ruska pehota, tanki in konjenica so tvorili vsi silo, ki je udarjala Nemce od strani ter v hrbet. Zasedlovali, kot stekli psi, so Nemci bežali in obenem utrpeli ogromne izgube v moštvu in materijalu.

Kijev sam, stara ukrajinska prestolnica, je izgledal po odhodu Nemcev, kakor ogromno pogorišče. Prebivalci, kar jih je ostalo v mestu oziroma predmestjih, so pomagali vojaštvu z gašenjem, toda so bili pri tem delu zelo ovirani vsled tega, ker so Nemci uničili ves vodni sistem v mestu.

Pred umikom so Nemci uničili veliko elektrarno, dalje Kijevsko univerzo ter vse javne prostore in poslopja ter predvsem šole in pa kolektivne pekarije, da bi bilo tako tembolj prizadeto vračajoče se prebivalstvo in pa rusko vojaštvo samo.

Prebivalstvo Kijeva je bilo tekom vojaške nemške okupacije razpršeno na vse strani in je težko določiti koliko ljud-

stva je sedaj v napol uničenem mestu in okolici. Znano je tudi, da so pred umikom Nemci s silo odvažali ljudi v živinskih vagonih proti zapadu. Kakšna usoda je zadela te ljudi ni znano.

V predmestnih predelih so čakali ljudje na rdečo armado in so jokali od veselja, ker so bili rešeni izpod nemške okupacije. Mnogo so povedali, kako so gonili Nemci ljudi iz sredine mesta in jim požigali stanovanja, če so se količkar branili zapustiti vse in oditi.

Za Nemci je ostalo tudi mnogo napisov, ki so določali za časa zasedbe, katere lokale smejo obiskovati izključno Nemci. Nemški civilni in vojaški uravilci so namreč priveli v Kijev svoje družine in so se nastanili z njimi po najboljših hotelih in stanovanjih v najlepših predelih mesta.

EDEN SE JE NAJBREŽE DOGOVORIL S TURČIJO

Angleški vnanji minister Anthony Eden bo najbrže v nekaj dneh mogel naznaniti zelo važen zaključek svoje konference s turškim vnanjim ministrom Numanom Menemciolom, Angleški vladni krogi domnevajo, da je Eden od Turčije dosegel tako važne koncesije, kot jih je zaveznikom dovolila Portugalska, ko jim je pustila v porabo letališča in pristanišča na Azorskih otokih.

Poročilo iz Kaira naznanja, da sta imela Eden in Menemciolov v petek in soboto važne razgovore, o čijih izidu ni bilo izdano nobeno uradno poročilo. Konferenca v Kairu je končana in Eden se bo naglo vrnil v London, kamor bo najbrže prinesel zelo ugodna poročila.

Poročilo iz Berlina na nek večerni list v Madridu pravi, da je Turčija zaveznikom prepuščala polotok Gallipoli, od koder bo mogla zavezniška armada vpadati na Balkan.

Poročilo iz Ankare naznanja, da je bil nemški poslanik Franz von Papen iz Ankare potekel v Berlin. Iz Sofije je bil tudi odpoklican nemški posla-niški zastopnik.

EMANUEL MORDA OSTANE NA PRESTOLU

Iz gl. stana italijanske vlade v južni Italiji, 7. nov. — V kabinetu Badoglijeve vlade je bil očitno dosežen kompromis glede odstavitve kralja Emanuela, ki bo po vsem vidiku ostal še nadalje na svojem kraljevem prestolu vsaj tako dolgo, da bodo zavezniški osvobodili Rim.

Poročilo pravi, da je bil maršal Badoglio danes dvakrat v razgovoru s kraljem. V zvezi s tem je tudi podana vest, da grof Sforza vztraja pri svoji zahtevi ostavitve kralja in pravi, da ne pojde v vlado, do-

kler je kralj na moči. Vkljub vsemu pa Sforza noče na kak način ovirati Badoglija tako dolgo, da se izvaja odločitev najbrž v Italiji. Potem upa Sforza najti veliko več podpore za zahtevo odstopa kralja Emanuela, ker bo več njegovih pristašev, ki so sedaj še pod nemško okupacijo pristopilo odločno na njegovo stran.

Knjigarna Glas Naroda ima zopet Hammondove Atlase v zalogi, naročite Vaš izvod še danes! — Cena 50 centov.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovian Publishing Company, (A Corporation)
Frank Baker, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lapsa, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.-; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.-.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniši sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1243

HITLER NA ROBU KATASTROFE

Maršal Josip Stalin je v svojem govoru ob priliki 26. obletnice ruske revolucije rekel, da je Nemčija na robu katastrofe, da pa bodo zavezniške armade pri vsem tem imele še mnogo dela in truda, da zdrobe nemške armade.

Stalin je govoril moskovskim delavcem ter izvajal naslednje:

1. Finska, Madžarska, Romunska in druge Hitlerjeve vazalske države iščejo pot, po kateri bi mogle priti iz vojne.

2. Nemci so v preteklem letu v Rusiji izgubili — 4.000.000 častnikov in vojakov — 1.800.000 jih je bilo ubitih. Poleg tega je rdeča armada uničila nad 14.000 aeroplanov, nad 25.000 tankov in 40.000 topov.

3. Nemčija je že izgubila vsako upanje na zmago in največja skrb nemških vojakov sedaj je, kako odnesti življenje iz Rusije.

4. Zavezniška vdeležba v evropski vojni se ne more smatrati za "drugo fronto", četudi v bistvu ima v sebi nekaj drugi fronti sličnega.

5. Zavezniški so sedaj trdni v svojem sklepu, da vodijo skupno vojno in da zdrobijo sovražnika. Zavezniško zalaganje z orožjem Rusiji zelo pomaga v njeni borbi z Nemčijo.

6. Lansko leto je rdeča armada osvobodila dve tretini zemlje, ki si je je osvojila Nemčija ter je na jugu napredovala okoli 807 milj, na osrednji fronti pa 372 milj.

Stalinov govor je bil oddan po moskovski radio postaji in Stalin je govoril zelo mirno in z velikim zaupanjem kar je bilo v precejšnjem nasprotju z njegovimi govori prejšnjih let, ko so Nemci zmagovali.

Stalin je rekel, da je sedaj Rusija močna trdnjava, ki je ni mogoče razbiti in da bo sedaj Rusija še bolj odločno porazila sovražnika, ker je bilo proti pričakovanju Nemčije zelo utrjeno prijateljstvo med Rusijo in njenimi zaveznicami.

Ko je Stalin navedel velike pridobitve rdeče armade tekom zadnjega leta, je nazadnje tudi objavil vojne cilje Rusije, ki so:

1. Osvobodjenje vseh evropskih zasedenih dežel — Poljske, Francije, Belgije, Jugoslavije, Čehoslovaške in Grčije.

2. Osvoboditvi deželam mora biti dana popolna svoboda, da si izberejo svojo vladno obliko.

3. Vsi vojni zločinci morajo biti kaznovani.

4. Vpostavljen mora biti tak red, da Nemčija v bodoče ne bo mogla nikdar več poskušati dobiti nadvlado nad svetom.

Po Stalinovem zatrdilu bo po vojni med evropskimi državami tesno sodelovanje in popolno zaupanje, tako da bo Nemčiji za vedno nemogoče pričeti kako agresivnost.

Dalje je Stalin rekel, da je letošnja poletna ruska ofenziva samo nadaljevanje zimske ofenzive, v kateri je bila dosežena največja ruska zmaga pri Stalingradu. S svojo poletno ofenzivo je rdeča armada popolnoma zavrgla mnene svojih sovražnikov, da ni sposobna vprizoriti kake večje poletne ofenzive.

Z ozirom na ogromne nemške izgube zadnjega leta je Stalin rekel, da so bili uničeni najboljši nemški kadri in Nemci nimajo več rezerv, da bi mogli sestaviti nove. Nasprotno pa rdeča armada vedno narašča in bo tudi v bodoče vedno močnejša.

Medtem, ko so imeli Nemci lansko leto v Rusiji kakih 240 divizij, jih imajo letos 257, toda čisto nemških je samo 179, ostale so madžarske, rumunske, bolgarske in španska modra divizija.

Stalin je govoril med grmenjem topov, ki so oznanjali padec Kijeva ter je izrazil svoje trdno prepričanje, da se bliža čas osvoboditve vse ruske zemlje in konečni poraz Nemčije.

ČITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo, in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebščine. Da si rojaki zagotovijo redno doposiljanje lista, lahko grede upravnistvu na roke s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vnaprejšnjo naročnino. **ALI NE BI OBNOVILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES?**

MALE DRŽAVE IN MOSKOVSKA KONFERENCA

Napisal Karol Hartman.

ONA — (Male države sicer niso bile na moskovski konferenci, so se pa kljub temu prav dobro odrezale. Nekatere posledice moskovskega sporazuma za male države so navedene v naslednjem članku washingtonskega dopisnika Overseas News Agency, Karola Hartmana.)

Akoravno so bile določbe moskovskega sporazuma predvsem triumf složitosti med štirimi velikimi silami: Anglijo, Rusijo, Združenimi državami in Kitajsko, so vendar tudi male države dobiele tam svojo polno mero izglede v bodočnost.

To svojo zmago so tudi zaslužile s svojim borbenim napotom. Še več zaslug si bodo pridobile, korak za korakom, ko se bo približevala željena ura osvoboditve. Četudi njih predstavniki niso sedeli v zboru posvetovalni sovjetske predstolnice, je vendar treba priznati, da je bila zaščita njihovih interesov dobra, prav tako vestna, kot se imela pravico da zahtevajo in pričakujejo.

Pol ducata izmed uradnih izjav, katere je prinesla moskovska konferenca, se havi v največji meri z interesi malih držav. Le malo jih je bilo pričakovanih — ako je sploh kdo mislil, da bodo prišle — in skoro vse so tako formulirane, kot bi jih bilo sestavilo 30, ne pa samo 3 zunanji ministri. To so naslednje deklaracije:

1. Predstavniki 4 velesil so izjavili, da pripoznavajo potrebo, da se ustanovi čim prej mogoče splošna mednarodna organizacija, katere temelj bo načelo enakopravnosti neodvisnosti vseh miroljubnih narodov.

V preprostim besedah pomeni to, da bodo imele vse države združenih narodov — pa bodisi najmanjših — svoj glas v mednarodni skupščini, ki bo varuh prihodnjega mira — prav kot ima vsaka država pri nas — tudi najmanjša — dvoje glasov v našem senatu. Sovjeti so bili baje temu načelu nasprotni, akoravno je tradicija v mednarodnih odnosih, ker so smatrali, da bi bilo nenaravno, da bi pomenil glas Rusije ravno toliko, kot na primer glas Haitija ali Luxemburga. Toda dejansko bi v vsakem mednarodnem zboru seveda glas Rusije imel ogromen odmev.

Sovjetska Rusija pa je vseeno sprejela načelo "enakopravnosti neodvisnosti" tudi o priključitvi administrativnega zboru podpore in obnove združenih narodov. V tem zboru, ki je začel poslovati dne 10. novembra, bo centralni komite štiri velesil najbrže odločil o večini vprašanih osnovnih politik, akoravno bi jih mogla petorica katerihkoli malih držav po teoriji preglasiti, na splošnem velikem zboru.

2. Predsednik Roosevelt in premierja Churchill in Stalin so podpisali skupno izjavo, ki se zaklinja, da bodo nacistični vojni zločinci "poslani nazaj v dežele, v katerih so zagrešili svoje podle zločine, tako da bodo mogli biti sojeni in kaznovani po zakonih teh osvobodjenih dežel."

Predsednik Roosevelt je podal slično izjavo že dne 21. avgusta 1943, toda v Moskvi je bilo prvič, da so dali vsi trije voditelji treh največjih zavezniških slovesno obljubo vsem od nacistov zasedenim deželam, da bodo mogle soditi same svoje krvnike. Jasno je, da bodo narodi, ki so največ trpeli pod nacistično tiranijo, najstrožji sodniki. Znano je tudi, da se nekateri evropski politični predstavniki boje, da ne bi popust napetosti, ki bo nastopila po vojni, povzročil neke tendence k dobrodružni popust-

ljivosti, posebno na Angleškem in v Združenih državah.

Spominjajo se namreč, da je tudi po pretekli vojni versajlski mir zahteval, da se kaznuje vojne zločince. Predložen je bil seznam 900 zločincev, a končaj 45 jih je bilo poznanih pred najvišje sodišče v Leipzigu v Nemčiji. Sojenih je bilo vsega skupaj 12, in od teh jih je bilo 6 oproščenih, a ostalih 6 je dobilo lahke kazni zaradi pomanjkanja dokazil. Vsi obsojenci so bili častniki nižjega reda, in so veljali pozneje za narodne mučnike.

Grof von Lersner, ki je bil takrat na čelu nemške mirovne delegacije, pravi v svojih spominih o tej epizodi naslednje: "Prva velika zahteva versajlskega mira se je razbila na složitosti Nemčije kot steklo na kamnu."

Male države so seveda trdno odločene, da bodo nacistični zgovorniki ne smejo imeti prilike, da bi ponavljali te besede.

3. Tri velesile so sprejele ne le Francijo, temveč tudi Grčijo in Jugoslavijo v posvetovalni zbor, ki bo oblikoval bodočnost Italije.

V komisiji za Sredozemski prostor bi bile morale biti po prvem načrtu, ki je bil napravljen za časa Churchillove obiske v Washingtonu pred nedavnimi, zastopane le velesile: Anglija, Amerika in Rusija ter Francija. Sovjeti so hoteli, da mora imeti ta komisija polno moč, da odloča o sredozemskih zadevah. Tudi Britanci so nameravali ustvariti več nego le posvetovalno komisijo, toda mi smo imeli raje le zbor, ki naj bi se bavil le z nabiranjem informacij.

Dosležen je bil kompromis, glasovi katerega je bila sredozemska komisija razdeljena na dva dela in sicer, na splošno evropsko komisijo, v kateri bodo sedele le tri velesile, ter da jale nasvete svojim vladam, in na posvetovalno komisijo za italijanske zadeve. V tem posvetovalnem zboru, ki bo imel polno moč, da rešuje vsakdanja vprašanja in obenem daje nasvete kolektivnemu značaju, so dobile sedež tudi Francija, Jugoslavija in Grčija. Obe zadnji deželi nista pričakovali, da jima bo dodeljen sedež v sredozemski komisiji.

4. Vse štiri velesile so spoznale, da ne bodo "uporabljale svojih vojaških sil na teritoriji drugih držav, razven v svojo cilje, ki so navedeni v tej skupni deklaraciji, in po medsebojnem posvetovalanju."

Po koncu te vojne, ne bo mogla torej nobena država poslati svoje armade na ozemlje svojega sosedu, češ, da mora napraviti mir in red, kot so to trdili nacisti v slučaju Čehoslovaške. Nobena intervencija ne bo mogoča, ne da bi bile štiri velesile z njo soglasne.

Pripomniti pa je treba, da ta sporazum ne veže nobenega od zavezniških glede politike v tej vojni. Kitajska, Rusija, Anglija in Amerika morejo napraviti svoje invazije, kjerkoli in kadarkoli jim je drago.

5. Zunanji ministri so nedvoumno izjavili, da žele "svobodno in neodvisno Avstrijo."

Ne le Avstrija, temveč tudi vse sosedne dežele bodo vesele te deklaracije.

6. Skupna deklaracija glede Italije je tako skrbno protifašistična v svojem besedilu, da bodo manjši izmed združenih narodov vedeli, da tudi v onih slučajih, v katerih vojaško vodstvo iz praktičnih vzrokov sprejme pobojanje z nacističnimi marionetami, taki sklepi ne bodo mogli dolgo trajati.

Vse male države seveda ne bodo našle tega, kar žele v moskovskih deklaracijah. Finske meje, ali poljske, rumunske in

Jugoslovanski pomožni odbor v Ameriki, — slovenska sekcija 1840 W. 22nd Place, Chicago, potrebuje podporo vsakega rojaka, da lahko izvrši svoje tako nujno potrebno delo v pomoč našim v domovini.

Pošljite še danes mali dar v ta dobroteljni fond.

neodvisnosti baltskih držav, vse to je moskovski sporazum prešel. Toda v tem pogledu tudi ne smemo pozabljati, da od vseh teh dežel razven Poljske nobena ni v vojni na strani združenih narodov. Poljske meje pa bodo najbrže prišle pred evropsko posvetovalno komisijo.

Vojna poročila ...

RUSKA FRONTA

V bojih okoli Kijeva so Nemci imeli 20.000 mrtvih in ujetih. Rusi tako naglo prodirajo proti zapadu, da se Nemci najbrže ne bodo mogli vstaviti prej, dokler ne pridejo do rumunske in do poljske meje.

Neko poročilo iz Berna naznaja, da je nemško vrhovno poveljstvo na svoji tajni seji sklenilo, da umakne svoje armade z rusko fronte do zapadnega brega Pruta, tedaj celo onstran Besarabije.

O nemškem begu poroča moskovska "Pravda" naslednje: "Vsed naglice dogodkov položaja ni mogoče popisati. Vsek Nemci beži, da reši svoje življenje. Na svojem begu pušča avtomobile in truke s topovi in brez njih, vsakovrstne oklopne avtomobile, infanterija meče od sebe vsako orožje — puške, municijo in celo svoje najpotrebnejše zaloge, samo da se reši. Pešci in topničarji so prestrašeni in nosijo svoje čevlje pod pazduho, da morejo hitreje bežati. Po cestah je velika gneča in vozila se med seboj zadevajo in preobračajo. Celo marsikatera ambulanca se prevrne in strese svoje ranjence. Splašeni konji drve čez vojaške in stroje."

Neko drugo poročilo "Prav-

NAPOL NEUTRALNA VAS

Vas Saint Gingolph ob Ženevskem jezeru je postala žrtev svetovne politike. Točno po sredi te vasi gre francosko-švicarska meja, ki je postala sedaj meja med mirom in vojno. Švica je svoje meje, da si ohrani popolno nevtralnost, na sproli vojnujoči se Franciji, zaprla. Ta je razdelila vas Saint Gingolph še v drugih ozirih na dve polovici.

Na eni strani je vojna z vsemi svojimi znaki, zatemnitvami, omejitvijo živila, nedostajanjem bencina in moških delovnih moči itd, onstran meje, ki gre ponekod po sredi hiš, pa je življenje takšno, kakor je bilo prej. Tu opravljajo prebivalci mirno svoje posle in počitki jim luči gorijo, da bi mogla letala videti, da je tu nevtralnno ozemlje. Bencina in drugih potrebščin je na švicarski strani dovolj in če ne bi po mejnih cestah za živinimi ovirami stali švicarski miličniki s strojnimi, ki naj varujejo nevtralnost bi sploh nihče ne opazil, da živimo v krvavih časih.

Verniki iz švicarskega Saint Gingolpha pa so odrezani tudi od cerkve, ki je na oni strani. med tem ko je pokopališče spet na švicarski strani. V občinski hiši, ki je na švicarskem ozemlju, sta vodila francoski župan in švicarski občinski predsednik skupaj usodo svoje vasi. Sedaj je francoski župan prenesel svojo pisarno iz "preko meje" in se utaboril začasno v nekem skednju, kjer opravlja svojo dolžnost v glavnem pa nadzira izvajanje

RAZGLEDNIK

PRIJATELJI

Sedaj, ko sem zopet pri svojem dnevnem delu, se večkrat spominam svojih prijateljev, ki so mi tekom mojega bivanja v bolnišnici na ta ali oni način izrazili svoje sočutje.

Nekateri so me obiskali, nekateri pa so se morali vrniti, ker so odredbe za obiskovanje bolnikov zelo stroge. Žal mi je bilo vsakokrat, kadar mi je kak obiskovalec povedal, da pri vratih čaka ta ali oni moj prijatelj, pa do mene ne more.

Nikdo si ne more misliti, kako zelo je vesel bolnik, kadar ga obišče kak njegov prijatelj. V bolnišnici človek morda prijateljstvo bolj občuti kot pa, kadar je zdrav.

Iz raznih krajev Amerike sem prejel tudi mnogo pism, v katerih so mi prijatelji, med katerimi je bilo nekaj tudi meni neznanih, želeli, da se kaj kmalu popravim. Preveč časa in dela bi mi vzelo, da bi se vsakemu osebno zahvalil za njih prijaznost, zato naj jim na tem mestu izrazim svojo najiskrenejšo zahvalo.

Prijatelj Joseph Rostan iz Saranac Lake, N. Y., je uredništvo med drugim poslal tudi pismo z naročilom, da ga naj izročijo meni, da mi ne bo v bolnišnici dolgočas. To pismo je prišlo, ko že zopet sedim v uradu na svojem stolu, kadar pa vstanem, primem svojo prijateljico — palico, da mi pomaga hoditi.

Pismo prijatelja Rostana v naslednjem objavljam, ker bo mogoče zanimalo še koga drugega in se glasi:

"Ta-le list pa dajte Mr. Hudem, da mu ne bo dolgočas v bolnišnici. Nekoč sem bral v "GN", da št. 7 igra v svetovni zgodovini veliko vlogo. Pa je še ena, katere je starejša in prav pogosto rabljena: št. 3. Tri božje osebe, sveta Trojica, trije kralji, sveta družina, Kristus je umiral na križu 3 ure, predno je bilo dopolnjevanje; istočasno so bili 3 križani; tretji dan je Kristu od mrtvih vstal; javna dražba je veljavna na tretjo besedo; predsednik Roosevelt je prvi, kateri je dosegel 3 termin; ta vojna bo končana v tretjem letu; 3 zavezniški bodo zmagali v vojni proti 3 gangsterjem osi, in tako dalje. Je še več trojk, ki so važne.

Mr. Hude, Vam želim kmalu okrevanja. Tudi jaz se včasih počutim kakor star hrast na trbuho. Pozdrav! J. Rostan."

Mr. Rostan je na nekaj pozabil, kar je v življenju vsakega prav velikega, če ne največjega pomena, in kar je tudi v zlahti s številko 3. Kot pevovalja se bo Mr. Rostan gotovo spomnil one narodne pesmi: "Pojdmo na Stajerske, gledat kaj delajo ljubice tri ..."

Hvala Mr. Rostanu za prijazno pismo ter želim, da bi bili vsi trije, ki tvorijo njegovo družino, zdravi in čili in veseli. Isotako mu želim, da mu ne bi bilo treba nikdar rabiti treh noz, kot jih rabim sedaj jaz. Pa morda bom tretjo nogo — palico — tudi kmalu odložil.

I. Hude.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations
RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo \$2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani. Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se bojuje v njem čimbolj izvaštati in izpopolniti.

Naročite pri KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street New York 11, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

MATIČKOVA ČUDOVITA DOGODOVŠČINA

Matiček ni bil hudomušen fant, a vendar je delal svoji materi mnogo skrbi in jeze. Bil je debelušast fant, izredno živahne narave. Ker je hotel vse videti in vse obležati, je raztrgal mnogo hlač in srajc. Mati mu je naredila velik predpasnik, da bi nekoliko ščitil obleko. Teda Matiček ni prav nič maral za predpasnik, preveč ga je oviral, kadar se je igral. Kakor hitro ni bilo v bližini skrinjice, se je snel s predpasnikom. Previdno je še pogledal na vse strani, potem pa je počasi splezal čez železna vrata in stekel na polja in livade.

Nekoga dne je zopet neopazno smuknil iz hiše. Splezal je čez železna vrata, toda smuknil mu je bila za petami. Ko je hotel skočiti na drugo stran na tla, je zaslišal čuden glas: res! To so bile njegove hlače. Matiček je neprijetno začutil, kako je veter zažvižgal skozi luknjo. Zakril je luknjo z roko, da ne bi ljudje videli, kako mu rob njegove bele srajce izza hlače. Kako vesel bi bil zdaj, če bi imel na sebi svoj rjav predpasnik! V strahu, da ne bi prišla njegova mati in opazila njegovo nerodnost, je stekel čez travnik. Na to je zdril skozi velik temen gozd in se nenadoma znašel pred globokim črnim jarkom, čez katerega se je spenjal most. V globeli sta tekli dve beli progi druga poleg druge — bila sta cesta in železnica. In res je Matiček v tem trenutku zaslišal za seboj naporno sopihanje. Bil je vlak. Matiček je kričal kakor nor: "Ha, kako se kadi!" Še nikoli ni videl take pošasti. Ves navdušen je vrgel svojo čepico v zrak. Čepica pa je zletela na dim, ki se je vil iz lokomotive in dim in želez, čudo, ko je vlak privozil pod most, je dim tudi Matička značil in ga odnesel visoko pod most. Ko se je zavedel, je sedel na okroglem oblaku sivga dima. Začel je kričati na vse glavo:

"Mamica, poglej! Letim!" Oblak ga je zanašal zmeraj višje, zmeraj višje! — Matiček je lete nad zelenim gozdom. Od zgoraj dol so bila drevesa videti kot zeljate glave, na njivi. Tudi lovska hiša in mlin poleg gozda sta bila tako majhna, da bi se Matiček lahko z njima igral. Ko je čez nekaj časa pogledal navzgor, je kazatuli od samega veselja. Z oblakom sta priplaval tik do visokega gradu v oblakih. Zidovi so bili tako veliki, da jim Matiček ni videl do vrha. Svetili so se, kakor bi bili iz samega srebra in zlata.

Oblak, na katerem je priplaval Matiček, se je ustavil ob vratih gradu v oblakih. Matiček je skočil z njega in stekel skozi odprta vrata. Ker ni nikogar opazil, je stekel dalje, na mehko trato oblakov. Svojih korakov niti ni slišal, tako je bila mehka preproga pod njim. Okoli trate so stale visoke hiše iz oblakov. Majale so se kakor drevesa v vetru in se vendar niso povrnile. Joj, kako lepo bi se v njih gugal! — je pomislil Matiček. Že je nameril svoj korak proti najbližji hiši, ko ga je nekaj pocukalo za nos. Kdo se ne bi ustrašil!

"Hoho," se je od srca zasmejal droben možiček Oblaček. "Hoho, ali si se ustrašil?" Matiček se je od smeja kar valjal po mehki preprogi iz oblakov. Ko se je nekoliko opomogel, je Matičku prijazno razložil:

"Tu v naši deželi ki ji pravimo Oblakonija, ne slišimo skripanja čevljev, ker so oblaki premehki!"

Tedaj se je domislil, da tega fanta niti ne pozna, pa mu tako zaupno razlaga skrivnosti svoje domovine. Zresnil se je in strogo vprašal:

"Kdo pa si prav za prav, debelušek, in kako ti je ime? In kaj iščeš v naši deželi?"

"Matiček sem," je ponosno odgovoril Matiček in pozorno premeril možička od nog do glave.

Možiček je nosil obleko iz samih rosin kapelj, ki se je bliščala v soncu kot demante. Še se je za ped premaknil. Na prijaznem obrazu je v vetru vibrirala dolga brada, ki je bila trikrat daljša od možička in se je vlekla kakor vlečka na oblačih, naših starih mater.

Možiček je bržkone moral zazarensko spoštovati svojo brado, kajti spetel si je v tri lepe kite, ki jih je vse prepletel z lepimi rdečimi in modrimi pentljami.

"Pa si res lep!" je priznal Matiček.

"Kajne! Oblački smo sploh zali, to priznavajo celo naši tovariši sončni žarki, ki od same bahavosti ne vedo, kaj bi počeli. Toda ljubi moj debelušek — hotel sem reči Matiček — vprašal sem te, kako sem prišel in kaj iščeš v naši deželi."

Matiček mu je lepo po pravici povedal vse in niti luknje v hlačah ni pozabil, čeprav ga je bilo malo sram. Nehote si je spet zakril z roko nekepo odprtino.

"Nič ne skrbi," ga je pomiril Oblaček. "Bova že našla primerno obleko iz rosin kapelj, saj jih imamo dovolj v naših skladiščih."

Tedaj pa je Oblaček pogledal na sonce in se spomnil:

"Joj, skrajni čas je, da odidem k svojim tovarišem Oblačkom v vremensko hišico. Ob štirih moramo napraviti dež."

"Ali smem pogledati?" si je zaželel Matiček.

"Kar z menoj pojdi!" je privolil Oblaček.

Vremenska hišica je ležala na koncu travnika iz oblakov in je bila vsa sivorjava. Ko sta odprla široka vrata, bi bilo Matička skoraj odneslo, takšen veter je pihal v hišico.

"He, kako se hišica ziblje!" se je prestrašil Matiček. "Ali se res ne bo prevrnila?" je hotel vedeti.

Možiček se je zasmejal.

"Kaj ti pade v glavo! Hišica se vendar ne more prevrtniti, saj ni zidana iz kamena."

V hišici so bili skoraj že vsi Oblački. Ko so zagledali Matička, kako se drži z obema rokama za luknjo v hlačah, tako ga je veter premetaval sem in tja, bi bili kmalu popokali od smeha. Ni čuda, saj je bil res od sile smešen, ko je široko koral po hišici, da ga ne bi živžgajoči veter odnesel. Grozno se je razjezil nad nesramnostjo porednih možičev.

Zgrabil je prvega, ki se je rezal na vse glavo, da so mu od samega smeha lile debele solze iz oči, za brado. Dvignil ga je visoko v zrak in ga treščil na tla, da je možičjeva obleka iz rosin kapelj žvenkljala kakor tisoč srebrnih zvončkov.

"Joj, kako je mešan," so se začudili možičji in se niso upali več smejeti.

Ura je bila štiri. Možičji so se spravili na delo. Tudi Matiček jim je vneto pomagal. Iz kota so privlekli sod za dež in ga zavalili v srebrno rešeto, ki je zijalo v odprtini srede vremenske hišice. Odprli so pipo in iz sode je začelo liti, kakor bi se utrgal oblak. Ljudje na zemlji so hvaležno sklenili roke k molitvi: "Bog bodi zahvaljen, dežuje! Potreben je bil tale dežek, saj je zemlja kar rjaveča od vročine!"

Oblački pa so se prišli za roke in zarajali okoli sode. Vetr je divjal kakor burja in pometaval možičje, da so z Matičkom vred plesali kakor nori v kolobarju gor in dol sem in tja.

Dolgo so plesali, da se je Matiček že počasi vrtilo v glavi. Tedaj je veter nenadoma prenehal pihati in Matiček je ves smehom prišel na srebrno rešeto. Ni dosti manjkalo, pa bi bil Matiček preleknjal kakor pajčevino tenko rešeto. V

Kalupe za torte in pogace smo napolnili kvečkami do treh četrtin, ker pecivo v vročini vzhaja in bi lahko izkipelo, če bi bil obod prepoln.

Praden potegnemo kalup v peč, položimo vanj kos damiškega papirja. Če je postal ta po osemih minutah svetlo rumen, tedaj je peč lahko vroča, če je temno rumen, tedaj ima dobro oredno temperaturo, ki je za pečko najprimernejša. Če postane papir temno rjav, pa je to dokaz, da je peč prevroča. Čim težje pečemo, tem višje je lahko pečna temperatura. Lahko pečico preneha le malo vročine.

Kalupe postavimo najbolje na pločevino, da ne bo vročina od spodaj prehajala. Zoper preveliko vročino zgoraj nasšiti-mo pečico s tem, da pokrijemo obod z listom pergamentnega papirja.

Kalupe postavimo najbolje na pločevino, da ne bo vročina od spodaj prehajala. Zoper preveliko vročino zgoraj nasšiti-mo pečico s tem, da pokrijemo obod z listom pergamentnega papirja.

Kalupe postavimo najbolje na pločevino, da ne bo vročina od spodaj prehajala. Zoper preveliko vročino zgoraj nasšiti-mo pečico s tem, da pokrijemo obod z listom pergamentnega papirja.

Kalupe postavimo najbolje na pločevino, da ne bo vročina od spodaj prehajala. Zoper preveliko vročino zgoraj nasšiti-mo pečico s tem, da pokrijemo obod z listom pergamentnega papirja.

Kalupe postavimo najbolje na pločevino, da ne bo vročina od spodaj prehajala. Zoper preveliko vročino zgoraj nasšiti-mo pečico s tem, da pokrijemo obod z listom pergamentnega papirja.

Kalupe postavimo najbolje na pločevino, da ne bo vročina od spodaj prehajala. Zoper preveliko vročino zgoraj nasšiti-mo pečico s tem, da pokrijemo obod z listom pergamentnega papirja.

Kalupe postavimo najbolje na pločevino, da ne bo vročina od spodaj prehajala. Zoper preveliko vročino zgoraj nasšiti-mo pečico s tem, da pokrijemo obod z listom pergamentnega papirja.

Kalupe postavimo najbolje na pločevino, da ne bo vročina od spodaj prehajala. Zoper preveliko vročino zgoraj nasšiti-mo pečico s tem, da pokrijemo obod z listom pergamentnega papirja.

Kalupe postavimo najbolje na pločevino, da ne bo vročina od spodaj prehajala. Zoper preveliko vročino zgoraj nasšiti-mo pečico s tem, da pokrijemo obod z listom pergamentnega papirja.

Kalupe postavimo najbolje na pločevino, da ne bo vročina od spodaj prehajala. Zoper preveliko vročino zgoraj nasšiti-mo pečico s tem, da pokrijemo obod z listom pergamentnega papirja.

Kalupe postavimo najbolje na pločevino, da ne bo vročina od spodaj prehajala. Zoper preveliko vročino zgoraj nasšiti-mo pečico s tem, da pokrijemo obod z listom pergamentnega papirja.

Kalupe postavimo najbolje na pločevino, da ne bo vročina od spodaj prehajala. Zoper preveliko vročino zgoraj nasšiti-mo pečico s tem, da pokrijemo obod z listom pergamentnega papirja.

Kalupe postavimo najbolje na pločevino, da ne bo vročina od spodaj prehajala. Zoper preveliko vročino zgoraj nasšiti-mo pečico s tem, da pokrijemo obod z listom pergamentnega papirja.

V ZDRUŽENJU JE MOČ

Združene Države so postale močne in napredujoče, ker so ostale združene. Dokazimo svojo moč z svojim združenim naporom, da podpiramo kampanjo za National War Fund, ter s tem podpiramo naše oborožene sile in pomagamo možem, ženam in otrokom, ki potrebujejo pomoči tukaj in zunaj.

NATIONAL WAR FUND POZIV

V Prilog Šestindvajsetim War Relief Agencijam

INTERNATIONAL BUSINESS MACHINES CORPORATION

KAKO JE V KREMLU.

Kremelj je poglavitni del sovjetske prestolnice, je takorekoč mesto zase. Zgrajen je bil kot trdnjava in je obdajal palačo bivših ruskih carjev z vsemi svojimi postranskimi poslopji. Kremelj, ki stoji na gričku sredi Moskve, je edini del tega mesta, ki je ostal pri požaru leta 1812 nedotaknjen. Kremelj tvori ostrokotni trikotnik, ki se naslanja na levi breg reke Moskve in je imel prvotno pet vrst. Obzidje in starinske stolpe je leta 1812 Napoleonova armada deloma porušila, pa so jih kasneje spet sezidali. Ker se osrednje poslopje ni dalo več popraviti, so ga po načrtu carja Aleksandra I. sezidali v starinskem slogu, in so mu dali ime Aleksandrov dvorec.

S tem delom so kremjska poslopja iz najstarejših časov, tako zvane "Temere" ki je četrtoogledno in osennadstropno poslopje, tako sezidano, da je bilo vrhove poslopja zmeraj manjše kot spodnje. Te in še mnoge druge posebnosti zgradbe so povečale tuji videz Kremlja. Posebno čudo je bila svoj lasti svoje pisarne.

V Kremlju so številne cerkve, katedrale, čudovita stavba Pokrovskega sabora z 20 kupolami, s stolpi in stolpci, kar je Ivanu Groznemu tako ugajalo, da je dal stavbenika oslepiti, da ne bi mogel nikoli več kaj takega sezidati. Od vsega tega je dandanes samo še nekaj ostalo. Dolgo vrsto starih poslopij so uporabili za strokovne stavbe, kjer ima vlada, uprava, gospodarstvo in druge oblasti svoje pisarne.

Kremelj je poglavitni del sovjetske prestolnice, je takorekoč mesto zase. Zgrajen je bil kot trdnjava in je obdajal palačo bivših ruskih carjev z vsemi svojimi postranskimi poslopji. Kremelj, ki stoji na gričku sredi Moskve, je edini del tega mesta, ki je ostal pri požaru leta 1812 nedotaknjen. Kremelj tvori ostrokotni trikotnik, ki se naslanja na levi breg reke Moskve in je imel prvotno pet vrst. Obzidje in starinske stolpe je leta 1812 Napoleonova armada deloma porušila, pa so jih kasneje spet sezidali. Ker se osrednje poslopje ni dalo več popraviti, so ga po načrtu carja Aleksandra I. sezidali v starinskem slogu, in so mu dali ime Aleksandrov dvorec.

S tem delom so kremjska poslopja iz najstarejših časov, tako zvane "Temere" ki je četrtoogledno in osennadstropno poslopje, tako sezidano, da je bilo vrhove poslopja zmeraj manjše kot spodnje. Te in še mnoge druge posebnosti zgradbe so povečale tuji videz Kremlja. Posebno čudo je bila svoj lasti svoje pisarne.

V Kremlju so številne cerkve, katedrale, čudovita stavba Pokrovskega sabora z 20 kupolami, s stolpi in stolpci, kar je Ivanu Groznemu tako ugajalo, da je dal stavbenika oslepiti, da ne bi mogel nikoli več kaj takega sezidati. Od vsega tega je dandanes samo še nekaj ostalo. Dolgo vrsto starih poslopij so uporabili za strokovne stavbe, kjer ima vlada, uprava, gospodarstvo in druge oblasti svoje pisarne.

Kremelj je poglavitni del sovjetske prestolnice, je takorekoč mesto zase. Zgrajen je bil kot trdnjava in je obdajal palačo bivših ruskih carjev z vsemi svojimi postranskimi poslopji. Kremelj, ki stoji na gričku sredi Moskve, je edini del tega mesta, ki je ostal pri požaru leta 1812 nedotaknjen. Kremelj tvori ostrokotni trikotnik, ki se naslanja na levi breg reke Moskve in je imel prvotno pet vrst. Obzidje in starinske stolpe je leta 1812 Napoleonova armada deloma porušila, pa so jih kasneje spet sezidali. Ker se osrednje poslopje ni dalo več popraviti, so ga po načrtu carja Aleksandra I. sezidali v starinskem slogu, in so mu dali ime Aleksandrov dvorec.

S tem delom so kremjska poslopja iz najstarejših časov, tako zvane "Temere" ki je četrtoogledno in osennadstropno poslopje, tako sezidano, da je bilo vrhove poslopja zmeraj manjše kot spodnje. Te in še mnoge druge posebnosti zgradbe so povečale tuji videz Kremlja. Posebno čudo je bila svoj lasti svoje pisarne.

V Kremlju so številne cerkve, katedrale, čudovita stavba Pokrovskega sabora z 20 kupolami, s stolpi in stolpci, kar je Ivanu Groznemu tako ugajalo, da je dal stavbenika oslepiti, da ne bi mogel nikoli več kaj takega sezidati. Od vsega tega je dandanes samo še nekaj ostalo. Dolgo vrsto starih poslopij so uporabili za strokovne stavbe, kjer ima vlada, uprava, gospodarstvo in druge oblasti svoje pisarne.

Kremelj je poglavitni del sovjetske prestolnice, je takorekoč mesto zase. Zgrajen je bil kot trdnjava in je obdajal palačo bivših ruskih carjev z vsemi svojimi postranskimi poslopji. Kremelj, ki stoji na gričku sredi Moskve, je edini del tega mesta, ki je ostal pri požaru leta 1812 nedotaknjen. Kremelj tvori ostrokotni trikotnik, ki se naslanja na levi breg reke Moskve in je imel prvotno pet vrst. Obzidje in starinske stolpe je leta 1812 Napoleonova armada deloma porušila, pa so jih kasneje spet sezidali. Ker se osrednje poslopje ni dalo več popraviti, so ga po načrtu carja Aleksandra I. sezidali v starinskem slogu, in so mu dali ime Aleksandrov dvorec.

S tem delom so kremjska poslopja iz najstarejših časov, tako zvane "Temere" ki je četrtoogledno in osennadstropno poslopje, tako sezidano, da je bilo vrhove poslopja zmeraj manjše kot spodnje. Te in še mnoge druge posebnosti zgradbe so povečale tuji videz Kremlja. Posebno čudo je bila svoj lasti svoje pisarne.

V Kremlju so številne cerkve, katedrale, čudovita stavba Pokrovskega sabora z 20 kupolami, s stolpi in stolpci, kar je Ivanu Groznemu tako ugajalo, da je dal stavbenika oslepiti, da ne bi mogel nikoli več kaj takega sezidati. Od vsega tega je dandanes samo še nekaj ostalo. Dolgo vrsto starih poslopij so uporabili za strokovne stavbe, kjer ima vlada, uprava, gospodarstvo in druge oblasti svoje pisarne.

Kremelj je poglavitni del sovjetske prestolnice, je takorekoč mesto zase. Zgrajen je bil kot trdnjava in je obdajal palačo bivših ruskih carjev z vsemi svojimi postranskimi poslopji. Kremelj, ki stoji na gričku sredi Moskve, je edini del tega mesta, ki je ostal pri požaru leta 1812 nedotaknjen. Kremelj tvori ostrokotni trikotnik, ki se naslanja na levi breg reke Moskve in je imel prvotno pet vrst. Obzidje in starinske stolpe je leta 1812 Napoleonova armada deloma porušila, pa so jih kasneje spet sezidali. Ker se osrednje poslopje ni dalo več popraviti, so ga po načrtu carja Aleksandra I. sezidali v starinskem slogu, in so mu dali ime Aleksandrov dvorec.

S tem delom so kremjska poslopja iz najstarejših časov, tako zvane "Temere" ki je četrtoogledno in osennadstropno poslopje, tako sezidano, da je bilo vrhove poslopja zmeraj manjše kot spodnje. Te in še mnoge druge posebnosti zgradbe so povečale tuji videz Kremlja. Posebno čudo je bila svoj lasti svoje pisarne.

V Kremlju so številne cerkve, katedrale, čudovita stavba Pokrovskega sabora z 20 kupolami, s stolpi in stolpci, kar je Ivanu Groznemu tako ugajalo, da je dal stavbenika oslepiti, da ne bi mogel nikoli več kaj takega sezidati. Od vsega tega je dandanes samo še nekaj ostalo. Dolgo vrsto starih poslopij so uporabili za strokovne stavbe, kjer ima vlada, uprava, gospodarstvo in druge oblasti svoje pisarne.

Kremelj je poglavitni del sovjetske prestolnice, je takorekoč mesto zase. Zgrajen je bil kot trdnjava in je obdajal palačo bivših ruskih carjev z vsemi svojimi postranskimi poslopji. Kremelj, ki stoji na gričku sredi Moskve, je edini del tega mesta, ki je ostal pri požaru leta 1812 nedotaknjen. Kremelj tvori ostrokotni trikotnik, ki se naslanja na levi breg reke Moskve in je imel prvotno pet vrst. Obzidje in starinske stolpe je leta 1812 Napoleonova armada deloma porušila, pa so jih kasneje spet sezidali. Ker se osrednje poslopje ni dalo več popraviti, so ga po načrtu carja Aleksandra I. sezidali v starinskem slogu, in so mu dali ime Aleksandrov dvorec.

S tem delom so kremjska poslopja iz najstarejših časov, tako zvane "Temere" ki je četrtoogledno in osennadstropno poslopje, tako sezidano, da je bilo vrhove poslopja zmeraj manjše kot spodnje. Te in še mnoge druge posebnosti zgradbe so povečale tuji videz Kremlja. Posebno čudo je bila svoj lasti svoje pisarne.

V Kremlju so številne cerkve, katedrale, čudovita stavba Pokrovskega sabora z 20 kupolami, s stolpi in stolpci, kar je Ivanu Groznemu tako ugajalo, da je dal stavbenika oslepiti, da ne bi mogel nikoli več kaj takega sezidati. Od vsega tega je dandanes samo še nekaj ostalo. Dolgo vrsto starih poslopij so uporabili za strokovne stavbe, kjer ima vlada, uprava, gospodarstvo in druge oblasti svoje pisarne.

Kremelj je poglavitni del sovjetske prestolnice, je takorekoč mesto zase. Zgrajen je bil kot trdnjava in je obdajal palačo bivših ruskih carjev z vsemi svojimi postranskimi poslopji. Kremelj, ki stoji na gričku sredi Moskve, je edini del tega mesta, ki je ostal pri požaru leta 1812 nedotaknjen. Kremelj tvori ostrokotni trikotnik, ki se naslanja na levi breg reke Moskve in je imel prvotno pet vrst. Obzidje in starinske stolpe je leta 1812 Napoleonova armada deloma porušila, pa so jih kasneje spet sezidali. Ker se osrednje poslopje ni dalo več popraviti, so ga po načrtu carja Aleksandra I. sezidali v starinskem slogu, in so mu dali ime Aleksandrov dvorec.

ELEKTRIČNA KRMILNICA ZA PSE

Ameriški inženir Sweeney je dal patentirati električno krmilnico za domače živali. Krmilnica je zvezana z budilko, ki deluje električno in odpre krmilnico v času, na katerega je naravnana, avtomatično. Na ta način je mogoče poskrbeti tudi za to, da dobi pes, če te ni doma, ob svojem času svoj jed.

Ne pozabite krvavečega naroda v domovini! — Pošljite Vaš dar še danes Slovenskemu Pomolnemu Odboru.

SONART REKORDI

Lepa Melodije!
St. 1971 - Na Marjanov, polka
Kje so moje rožice
Marinka polka - polka
Duguesne University
tamburica orkester

St. 1972 - Tereznika polka
Na planinah - valček
Jerry Kopřivšek in orkester
Za toz. cenik in cene plošč se obrnite na: JOHN MARSHALL, Inc., 443 W. 42nd St., New York

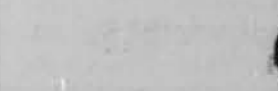
KNJIGARNA

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street
New York City

Andraž Ternovec Spleti Ivan Albrecht Cena 30 centov Filozofski zgodba Spleti Alois Durnik Cena 50 centov Ko smo bili v morje Spleti Rev. K. Zaključek Cena 20 centov Knjiga priporočila Knjiga priporočila, kako je izšel nastanek tiskarne in kako je nastal prvi tisk. Cena 20 centov Knjiga je v platni vezavi in ima 207 strani. Cena \$2-	Listki Spleti Karar Melko; 164 str. Cena 70 centov Malenkosti Spleti Ivan Albrecht Cena 75 centov Živi izviri Spleti Ivan Matiček Cena 75 centov Knjiga je priporočila Knjiga je priporočila, kako je izšel nastanek tiskarne in kako je nastal prvi tisk. Cena 20 centov Knjiga je v platni vezavi in ima 207 strani. Cena \$2-	POUČNI SPISI Angleško Slovensko Berilo (F. J. Kern) - Vsebinska knjiga Cena 50 centov Govedoreja Spleti R. Legvart. 145 strani s slikami. Cena 51 centov Knjiga o dostojnem vedenju 111 strani. Cena 50 centov Mlekarstvo Spleti Anton Revc. 5 slikami. 168 strani. - Knjiga za mlade, ki se zanimajo za mlekarstvo. Cena 50 centov Obrtno knjigovodstvo 200 strani. - Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbe, tiskarne in strojno knjigovodstvo ter izdelovalstvo. Cena 51 centov Ali namelite knjige, priročila in napake U. S. odzema Canadian Library Order za opremljeno svojo knjižnico, lahko pošljete v U. S. zmanjšano 2. strojno 3. ceno.
--	--	---

NAJBOLJŠI PRIJATELJ V NESREČI VAM JE: SLOVENSKA NARODNA PODPORNA JEDNOTA BRATSKA, DELAVSKA PODPORNA USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50. in otroke do 16. leta starosti.

Članstvo: 62,000
Premaženje: \$10,500,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:
2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Bojake pravi, ko pošljejo za naročnino, da se pošljujejo —

UNITED STATES

CANADIAN

POSTAL MONEY ORDER

ako je vam to priročilo

POD SVOBODNIM SONCEM

ROMAN - Spisal: F. S. FINŽGAR.

51

"Psi!" je rekla postava in mu zdrknila iz rok.
"Iztok, vedi me v temno senco, da govoriva o blagovesti."
Tosno jo je prijel krog pasu in vedel po stopnicah na trato pod pinije. Noč je bila tako temna, da je moral Iztok tipati, kje je klopica. Nato sta sedla tesno drug ob drugega in za hip molčala. Glavni utripi dvojnih sree v razburjenih prsih so se čuli.

"Ali si prebral blagovest, Iztok?"
"Prebral, Irena. ešetkrat prebral in mislil nate pri vsaki besedi pri vsaki črki."

"Ali si spoznal resnico?"
"Resnica si ti, vse drugo je meni tuje, samo v tvojih očeh je resnica - in ljubezen v tvojem srcu."

Iztok je iztegnil roke in segel po naličju ter ga dvignil da bi ji pogledal v lice.

"Oj bes, zakaj ste zgrnili toliko črne noči na to uro, da ne vidim neba v tvojih očeh Irena!"

"Ne misli na bese, Iztok. Kristus je zakril pred zlobnim svetom najino ljubezen. Zahvali ga!"

"Zahvalim ga, ker ti veleval! In vendar moram videti tvojih oči! V njih biva moja domovina, v njih je veliko nebo Slovenov, v njih seva svobodno solnce naših gradšč! Irena, pojdi z menoj v stane. Z rožami sem ga posul zate, z vonjem napojil in tudi drago olje gori v tvojo čast."

"Ne grem, ne morem, Iztok! Zapazi naju suženj, izgubljen na bi bila. Ostaniva tukaj in govoriva o blagovesti!"

Tesneje se je stisnila k njemu. Iztok pa je prijel njeno glavo in ji začel poljubljati oči.

Rahlo se mu je umikala.

"Govoriva o blagovesti, o resnici!"

"Še ne, Irena, še ne, samo en časek še sloni ob meni, moja - moja žena!"

Spoznal je despojno Teodoro.

Objel jo je in dvignil v naročje. Ni se branila, poljubila se je dotaknila Iztokovih ustnic. Or pa je trepetaje iskal z željnimi očmi lica, ki je bilo skrito v črno, trdo noč in ječjal: "Irena, Irena, - moja žena!"

Hipoma se zabliška od vzhoda do zahoda v dolgem rdečem svitu. Morje je zardelo, ves vrt je zagorel kakor opoldne - in Iztokov pogled je ujel njene oči.

Takrat pa je Iztok planil, kakor bi ga zadela strelca, ona je zdrknila iz naročja, tema ju je objela in centurio je vzklilnil, da se je razleglo na morje:

"Prekleta! Prečštpica!"

Kri je zledenela Iztoku po žilah, pesti so se mu zaprele, kakor bi ga zgrabili krči; ni vedel, ali ga skuša sam šetek, ali je resnica. Videl je pred seboj motne obrise ženske postave in v hipu se mu je zazdelo, če je resnično despojna, da jo zgrabi in vrže v morje. Ali njegove pesti se niso razklenile, njegova noga je bila kakor vkopana na pesek, iz grla se mu je izvijalo hropenje.

Tedaj prekine grozoto sikajoči glas Teodore. Niti za trenotek ni izgubila zavesti - ona, ki je v ljubavnih spletkah tvegala že čisto življenje in krono. Blisk je razsvetlil zopet pokrajino. Teodora je dvignila roko in kot despojna velela sikajoče:

"Proskinesis! Na kolena!"

In junakovo koleno se je upognilo kakor stroj pred to silo očaranja.

"Naj ti bo nocojšnja noč dokaz, kako despojna ceni Ireno. Sveta je ona in resnično sem se prepričala, da se trudi za tvojo svetost, ker ti hoče govoriti o resnici. Spoštuj jo, rob njene krila poljubljaj - nisi se vreden njenih oči. Da jih oš pa vreden, te sedaj ob žaru bliskov imenuje despojna za magistra peditum v palatinski vojski. Še ta mesec dobiš carski reskript! Ljubita se, pokristi se, Kristus z vama! O tem pa molči, sicer je po tebi, kakor resnično stoji tukaj despojna zemlja in morja!"

Izgnila je ob blisku, kakor bi jo denon dvignil v noč. Vesla so udarila. Po nebu so švigile strele. Iztok je stal kot pribit na mestu. V čolnu je Teodora stiskala pesti pod črno stolo in se zaklinjala na ves pokel, da njega uniči, njo pa s silo pahne v blato.

"Ha, magister peditum! Magister žive gnilobe boš v moji ječi!"

DVAJSETO POGAVJE.

Ko so drugi dan krog polдне vojaki počivali, je skušal Iztok, sprehajajoč se za cvetočimi divjimi akacijami, razbrati misli in preudariti, kaj se je prav za prav zgodilo ponoči. Neizmerno ga je prevzel skriti obisk Teodore, njeno dobrotljivost, da postane magister peditum, vse, vse, noč, bliski, despojna - vse sama čudna povest. Da bi ga Teodora ljubila, despojna barbara - žena Uprave veroloma! - In vendar je trdil to Epafrodit in tako so pričali njeni poljnbi. Ali njene besede so drugače govorile. Za Ireno da se je bala in sunila, da so Irenini pohodi - pohodi hotnice. In zato je dovolila barbaru, da jo je poljubljaj in objemal, zato izvolila temno noč, da bi se preverila, je li res Irena za blagovest ali za blazno ljubezen. A kako je zvedela? Kako? Epafrodit tudi, ve - res, v Bizancu sliši in prisluškuje vsaka travica, vsak kamenček sredi pota. Če je resnično, kar trdi Epafrodit, je izgubljen on, izgubljena Irena. Sedaj se utegne, k njemu pojde zvečer in mu vse pove. In kaj mu pove Grk? "Beži!" poroče, "Beži - brez Irene!" Ona pa naj bo v krepkih krakuljev? Če jo misli Teodora pogubiti, jo mora on oteti - naj ga velja življenje, ali jo mora vsaj grozno maščevati! Če pa zbeži, ostane Irena sama in ne preboli sramote, s katero jo ogrne ves dvor, ko se zve, da je ljubila njega.

Zadrnila se je tesno okrog njega mreža, izhoda ni vedel, obdajal ga je pragozd, nad njim noč, ni znal ne za vzhod ne za zapad. Tako je hodil, zamišljen, s povečeno glavo, ko so drugi vojaki ležali in dremali po travi v sencah topolov.

(Nadaljevanje prihodnjik.)

TI VEČNI MADEŽI!

Ravnanje z madeži je večji del nadelne zadeve; ali so madeži tako zajedeni v blago, da se nočejo unakniti, ali pa madež sicer izgine, vendar z njim izgine tudi blago, kar je še bolj neprijetno. Saj je mnogo sredstev zoper madeže, ki so kar preveč jedki in ki jih moramo jako previdno uporabljati.

Sleherni madež ima svojega posebnega sovražnika. Tako je treba z maščobnimi madeži drugače ravnati kakor z madeži barv in s sadnimi madeži drugače kot z madeži od črnih la.

Za odstranjenje madežev je treba potrebne priprave, predvsem se moramo vprašati, odkod da je madež in kako je nastal? Če vemo vzrok zanj, bomo uporabili tudi primeru sredstvo, in če bo sredstvo pravilno, bo naše delo tudi uspešno. Za odpravljanje madežev moramo imeti - če je le mogoče - isto blago, iz kakršnega je dotična oblika in blago, ki je madež v njem. Jako važno je, da po nečnem in gladkem blagu drgnemo po nitkabi, kakor potekajo nitki tkiva. Ni važno, da močno drgnemo, največ moramo na madež pritiskati s krpjo, ki je prepojena s čistim in le nalahno potezajo po blagu. S tem, da potezamo od roba do sredine madeža, zabranimo, da raztajani madež ne napravi kolobarja okrog tistega mesta na blagu.

Prav zato podložimo precej papirja, ki vpija tekočino z madežem vred, preden more priskriti blago. Če je blago barvasto, pisano, je treba čistilo sredstvo preizkusiti prej na kpi tega blaga. Ko je madež že odpravljen, moramo dotično mesto izplakniti z mlačno vodo, da tisto sredstvo popolnoma izgine iz blaga. Le pri sredstvih, ki izpuhtijo, kot so to alkohol, eter, bencin, itd., ni treba izplakovanja z mlačno vodo.

Mnogo kemikalij, ki jih uporabljamo za odpravljanje madežev, je strupenih, zato je važno in prav za prav samo po sebi umerno, da z vsjo pažnjo ravnamo z njimi. Potrebno je da jih imamo v steklenicah s pravilnimi napisi, da se nam ne bo zgodilo, kakor se je nekje, ko je gospodinja rekla svoji pomočnici: "Poglejte no, ali je v skrambi, v steklenici za spirit, kjer je napisano 'benzin'?" Še jesih notri!"

Glede na sadne, travnate in mezarne madeže je važno tole: Madeže moraš z mrzlo ali mlačno vodo dobro izprati in potem uporabiti različne pripomočke da se madež odpravi. Ovlažni madež držiš nad žvepleno paro, dokler ne izgine. To delaj pri odprtem oknu in ne vdihavaj pare. Madeže pokaplaj s salmijakom, ki naj bo razredčen z vodikovim dvokisom (do 1:10 oboje v drogeriji). Omadeževano blago razprostreš nad skledo in poliješ enrek vroče vode nanj. To je zelo uspešno, dokler so madeži še sveži. Po vsem tem je treba blago dobro izplakniti z mlačno vodo.

Glede na vinske, pivovne, medene, sladkorne, kavove, čajeve madeže in madeže od lepila in želatine, pomni: Madeže izperš z mlačno vodo in navadno pri tem že izginejo. Če madeža še kaj ostane, ga previdno pokaplaj z mešanico salmijaka in vodikovega dvokisa (10 delov dvokisa in 1 del salmijaka).

Maščobne madeže od različnih mašč in krem, od voska, mleka, smetane, sveče) odstraniš: Kar je voska ali maščobe vidno na blagu, postgrame z nožem proč, nato ga po pivniku polikamo. Kar še ostane, izigine iz belega perila s pranjem sodo in milnatim lugom, a iz pisanega blaga tako, da narahlo mencemo blago z bencinom ali mešanico iz alkohola in etra in salmijaka (paži na ogenj!)

Starejše trdovratne madeže

odstranimo s tekočino, ki sestoji iz 15 delov mlačnega spirita, 8 delov salmijaka in 2 delov jesi hovega etra ali s kakim drugim sredstvom, ki ga kupiš v drogeriji.

Madeže od katrana, kolomaz in smole odpraviš: Te madeže razmažeš s pr suhim maslom, da se zmehčajo. Potem ostrigamo zmehčano goščo proč in zmečemo s te pentinom.

Z madeži od čokolade in kano ravnatah tako: Če so madeži na blagovih, ki jih lahko kuhamo, potem iziginejo z med kuhno v lugu. Če je blago občutljivo, izkrtajmo madež z anilnatim spiritom in obdrgnevo posušeno mesto z bencinom. Če ostane še kaj barve, pa uporabimo še vodikov dvokis s salmijakom.

Glede na madeže od črnih in rje pomni: Madeže pokaplamo z limonovim sokom ali jesi hovo vodo in dajmo blago na sonce ali v sopro.

Iz svilu in umetne svilu ti madeži jako težko iziginejo. Še najbolj hitro iziginejo iz volne, kjer včinoma pomaga že menceanje z lugom.

Krvni madeži iziginejo iz vsakega blaga, če ga operemo ali pa še mencemo z mlačno milnico. Pri volnenih in svilnenih blagovih pokaplamo madeže z glicerinom in potresemo z lojevem, ki popije raztajeni madež. Ko se blago posuši, ga je treba dobro skrtati. Če ostane glicerina še v blagu, ga odpravimo s čisto vodo.

JUGOSLOV. VLADA IN MOSKOVSKI SPORAZUM

(ONA) - Osebnosti, ki govorijo za jugoslovansko vlado, pozdravljajo sporazum na šokih osnovah, dosežen v Moskvi, toda trenutno še ne morejo dati nobenega komentarja glede posledice tega sporazuma v pogledu njihovih posebnih problemov.

Z zadostnim konstantirajo da ni prišlo do delitve Evrope v posamezne interesne sfere, in da ostane vsa Evropa skupna skrb vseh treh velisil.

Ker j. malo upanja, da bi mogli zavezniški primesti na Balkan izlatno pomoč se to zimo, ogroža patriote v Jugoslaviji najhujša zima, kar so jih do zdaj preživeli. Nobene možnosti ni videti, da bi bilo mogoče doseči sporazumno akejo na bojnem polju med Mihajlovičem in Titom. Dejstvo, da j. Mihajlovič vojni minister pa celo izključuje možnost sporazuma med Titom in jugoslovanske vlado v Kairu. To navzlic temu, da se Tito - vsaj kolikor znano - ni še nikdar odkrite izrazil proti kralju.

Tudi ako bi prišlo do tega, da bi bilo treba izbirati strogo le v soglasju z vojaškimi interesi, in ne glede na vprašanje etike in hvaležnosti, tudi tedaj bi bil izbor med Titom in Mihajlovičem težak, kajti Mihajlovič je neoporečno vodja odpornih častentov v Srbiji in kot tak nemadomestljiv.

"SPANISH IN 20 LESSONS" - Španjina v 20-tih nalogah. - Špansko-avstrijska slovnica. - Spisal je R. D. L. Cortina.

Ta knjiga je popolna in prav nič krajšana. Od prve do zadnje strani je je popolnoma ista, kot jo je pisatelj napisal in kot je bila prvotno izdana za višjo ceno. Cena je zato nizka, ker so se porabile prvotne tiskarske forme, in ker je pisatelj sprejel nižjo ceno.

Po tej priložnosti stopnjevati nameri vam Cortina pomagati, da se lahko naučite španjine.

Praktično učenje ima kar najmanj nezanimljivih in zapletenih slovnih pravil ter vas učiti, govoriti in razumeti španjine.

Corintova kratka metoda so odobrili učitelji, profesorji, šole, poslanstva in časopisne tvrdke po celim svetu. Je praktična, preprosta in uspešna.

Prodanih je bilo že nad 2.000.000 Corintovih knjig.

Če vas ta knjiga zanima, jo lahko naročite pri KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO. COMPANY, 216 West 18th Street New York, N. Y. - Cena je samo \$1.-

POZIV GEN. WILSONA

(Nadaljevanje s 1. strani.)

le pohvale in ni padla nanje niti ena sama beseda kritike.

Eden je konferiral s kraljem Petrom

Angleški vnanji minister Eden je imel razgovor s kraljem Petrom II., ko je bil na potu v Moskvo in večer je spet imel konferenco z njim ter z njegovim vnanjim ministrom, kakor tudi z vrhovnim poveljnikom Wilsonom. Torej je Eden imel priliko videti izjavo, ki jo je podal Wilson danes.

Konferenca v Moskvi je morda odgovorna za izjavo

Sicer ni mogoče reči z gotovostjo, da so morda Rusi ob priliki trozvezne konference vprašali Anglijo naj ukaže četnikom, da prenehajo z napadi na partizane, toda izgleda pa, kakor da se je nekaj takega moralo zgoditi. Sedaj, ko se bliža čas početka balkanske kampanje, je vsekakor zelo važno, da se določi, kdo na terenu je zavezniški prijatelj in kdo ni.

Kraljev apel ni imel uspeha

Radio Svobodna Jugoslavija je tekom zadnjih časov pogosto izjavljaj, da četniki Mihajloviča in Nedića napadajo osvobodilne čete in se pri teh operacijah družijo z Nemci in Ustasi Paveličevega lutkarskega režima. Napadi od strani Mihajlovičevih četnikov niso ponehali tudi potem, ko je Peter II. izdal ukaz, da mora Mihajlovič voditi borbo samo proti Nemcem in ne proti partizanskim osvobodilnim četam.

VSI ne moremo iti na bojišče se vojskovati proti sovražniku osebne svobode; - VSAK pa lahko pomaga pobiti sovražnika, ako kupuje WAR BONDE in ZNAMKE redno.

RUDNIKI NIKLA V SALMIJARVIJU.

Zadnja poročila iz Finske vedo povedati, da so se Finci umaknili iz Salmijarvijskega, a da so podminirali tamkajšnje velike rudnike nikla, da bi jih pognali v zrak, če bi jim pretihla nevarnost zaplenitve. Že prej so poročali, da so Finci uničili in zažgali, a kakor je videti, je bila ta vest preuranjena. Res je pa, da so se ameriški in angleški rudniški inženirji že prej preclili iz Salmijarvijske. Pri diplomatskih pogajanjih pred ruskim vdomom na Finsko so imeli ti rudniki nikla veliko vlogo in poleg prepisa za ustvaritev ruskega mornariškega oporišča na Hangou, je imel menda pred vsem odpor finske vlade, da bi ozemlje Pečenge zamenjala za del ruske Karelije, največji vpliv da se je spor poostiril do obo-roženega spopada.

Konecijo, za izkoriščanje niklovih ležišč pri Salmijarvijske finske vlade leta 1933 oddala družbi 'Mond Nickel Co.' britski veji družbe 'International Nickel Co. of Canada'.

Doslej so izgrebli rov v globino 680 čevljev, rudniške jame pa imajo skupno dolžino 8580 čevljev. Na površini so zgradili delavske naselbine, pisarne in skladišča. Začeli so z gradnjo topilniške naprave in hidroelektrične centrale. Družba je v ta dela vtaknila 7 in pol milijona dolarjev. V normalnih okoliščinah bi se redno izkoiščanje začelo v jeseni 1940. Rudnik, ki vsebuje poleg nikla tudi baker in malenkost drugih kovin, so nameravali topiti na mestu samem. Preko Pečenge bi proizvode pošiljali potem v naprave družbe 'Mond Nickel' v Anglijo, kjer bi jih dalje obravnavali. Rudniki v Salmijarvijske so edini rudniki omenjenega koncena izven Kanade.

Za sovjetje bi bili ti rudniki velikega pomena. Leta 1938 ko je Rusija doma pridobila največ nikla, je znašala ta njena produkcija 2800 ton, to je komaj tretjino ruske potrebe. Zato so morali sovjetje nepre-

stano uvažati nikel iz britanskega imperija. Če bi Rusom uspelo, da bi se polastili rudnikov v Salmijarvijske, bi bili glede nikla neodvisni od inostranstva.

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALJE.

SLOVENSKE PESMI

Zbirka 9 narodnih pesmi izdala Glasbena Matica v Clevelandu. Cena - \$1.20

Emil Adamič - 16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za mešiki zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za mešiki zbor 30

Franc Ventruri - SEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV 30

Ferdo Juvanc - 12 MLADIN LET. moški zbori 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (moški in mešiki) 30

Sedaj \$2

"Ko smo šli v morje bridkosti"

Spisal REV. KAZIMIR ZAKRAJSEK

Tu spodaj so priobčena nekatera mnenja naših rojakov in rojakinj, ki jih je pisatelj knjige prejel od onih, ki so knjigo naročili in prečitali. To je samo en del teh mnenj, ker radi pomanjkanja prostora ni mogoe priobčiti vseh.

Cleveland, O. - Vašo knjigo "Ko smo šli v morje bridkosti" sem prejel. In če povem, da sem jo še isti večer prebral do polovice in naslednji dan pa do konca, je dovolj priznanja za vse vsebine.

Greeney, Minn. - Sedaj, ko sem prebrala Vašo knjigo: "Ko smo šli v morje bridkosti". Vam hočem povedati, da tako zanimive knjige nisem še brala. Kako lepo in jasno ste popisali pot slovenskega naroda v morje bridkosti. Ne vem, kako bi jo mogla dovolj priporočiti vsem ameriškim rojakom.

Aurora, Ill. - Knjiga "Ko smo šli v morje bridkosti" mi tako zelo ugaja, da takoj naročim še eno za svojo prijateljico.

Los Angeles, Cal. - Sprejela sem poslano knjgo "Ko smo šli v morje bridkosti" in zelo se mi dopade. Tudi zemljevid Slovenije mi ugaja. Pokazala sem jo rojaku, ki jo tudi hoče imeti. Tu pošiljam naročilo.

Morgan, Pa. - Vaša knjiga zasluži vse priznanje in zato pa tudi zasluži, da pride našim ljudem v roke.

Walsenburg, Colo. - S knjigo "Ko smo šli v morje bridkosti" ste stvorili veliko narodno delo. Želim, da bi se štela pa vseh naših naselbinah. Jaz jo vsem priporočam.

Knjigo lahko naročite pri:

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street New York 11, N. Y.

Moški zbori

OSKAR DEB:

Barčica; Oj, moj švel je šov; Kam mi, fantje, drev v vas pojdemo 30

OSKAR DEB:

Šrečno, ljuba moja; Ko ptičica na tuje gre; Soči; Moj očka ma konjčka dva; Dobil sem psemoe; Slovo; Je vplnila luč 40

EMIL ADAMIČ:

Mudra devojka (belarajska) 20

Vao noč pri potori 20

Jurjeva 20

Hodi Mica domo; Kaj drugega hočem; Zdravica 20

VASILJ MIRK in A. GROMBING:

Vetrle; Po gradbi 30

FERDO JUVANEC:

Zjutraj 30

Slovenska 30

PETER JERAB: Polto roba; VANI:

LIJ MIRK: Podokna 30